

Overføring til mindre restriktivt fengsel

Strgfl. § 15. Overføring til mindre restriktivt fengsel

Innsatte i avdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå, eller som er tilrettelagt for innsatte med særlige behov, kan overføres til fengsel med høyt sikkerhetsnivå dersom sikkerhetsmessige grunner ikke taler mot det og det ikke er grunn til å anta at innsatte vil unndra seg gjennomføringen. Det samme gjelder for personer som etter psykisk helsevernloven § 5-6 er besluttet overført til anstalt under kriminalomsorgen såfremt de samtykker. Kriminalomsorgen skal vurdere innsatte i avdeling med særlig høyt sikkerhetsnivå for overføring til fengsel med høyt sikkerhetsnivå med ikke mer enn 6 måneders mellomrom.

Innsatte kan, etter å ha gjennomført en del av straffen, overføres fra fengsel med høyt sikkerhetsnivå til fengsel med lavere sikkerhetsnivå. Innsatte skal ikke overføres dersom formålet med straffen eller sikkerhetsmessige grunner taler mot det, eller det er grunn til å anta at innsatte vil unndra seg gjennomføringen. Kriminalomsorgen skal vurdere overføring til fengsel med lavere sikkerhetsnivå når det gjenstår ett år til innsatte kan løslates på prøve.

Innsatte kan overføres fra fengsel med høyt eller lavere sikkerhetsnivå til overgangsbolig når en del av straffen er gjennomført. Innsatte skal ikke overføres dersom formålet med straffen eller sikkerhetsmessige grunner taler mot det, eller det er grunn til å anta at innsatte vil unndra seg gjennomføringen. Overføringen må være hensiktsmessig for å fremme en positiv utvikling og for å motvirke ny kriminalitet.

Endret ved lov 15 juni 2001 nr. 64 (ikr. 1 jan 2002)

15.1 Sviktfarevurdering

Overføring til mindre restriktiv gjennomføringsform kan bare innvilges når overføring anses som sikkerhetsmessig forsvarlig og det ikke er grunn til å tro at innsatte vil unndra seg straffegjennomføringen. Det vises til straffegjennomføringsloven § 11 med tilhørende retningslinjer om direkte innsettelse i fengsel med lavere sikkerhetsnivå og de momenter det bør legges vekt på ved slik innsettelse.

Det skal legges vekt på den adferd innsatte har vist under straffegjennomføringen og det kjennskap kriminalomsorgen for øvrig har til ham, herunder hvordan eventuelle utganger har forløpt. Faren for svikt skal vurderes særlig nøye i forbindelse med domfellelser for alvorlige straffbare forhold.

Det vises forøvrig til retningslinjer om alminnelige prinsipper for sikkerhetsvurdering.

Overgangsboligenes regime med utstrakt kontakt med omverdenen og forholdsvis hyppige utganger skal tas i betraktning ved vurderingen av om innsatte anses egnet for straffegjennomføring i overgangsbolig.

Dersom innsatte er idømt straff for alvorlig kriminalitet, kan allmennpreventive hensyn og hensynet til den alminnelige rettsoppfatning tilsi at han ikke overføres til mindre restriktiv gjennomføringsform tidlig i straffegjennomføringen.

15.2 Overføring fra fengsel med høyt sikkerhetsnivå til fengsel med lavere sikkerhetsnivå

Bestemmelsene i dette punkt omfatter ikke varetektsinnsatte, jf. straffegjennomføringsloven § 52.

Innsatte bør vurderes for overføring fra fengsel med høyt sikkerhetsnivå til fengsel med lavere sikkerhetsnivå når det gjenstår mindre enn to år til forventet løslatelse. Innsatte skal vurderes for slik overføring når ett år gjenstår.

Innsatte som er dømt til straff av fengsel i to år eller mindre bør fortløpende vurderes for overføring. Overføring kan skje straks når oppholdet i fengsel med høyt sikkerhetsnivå utelukkende er begrunnet med plassmangel i fengsel med lavere sikkerhetsnivå, jf. straffegjennomføringsloven § 11 fjerde ledd med tilhørende retningslinjer om innsettelse i fengsel med lavere sikkerhetsnivå og forskriften § 3-4 .

Innsatte som er i permisjonsrutine kan vurderes overført selv om vedkommende er dømt til fengsel i 2 år eller mer. Det samme gjelder innsatte som ennå ikke har oppnådd permisjonsklarering, når vedtaksorganet vurderer å ha tilstrekkelig kjennskap til ham ut fra oppholdet i fengsel med høyt sikkerhetsnivå.

Innsatte med lange dommer kan overføres når det anses hensiktsmessig ut fra en rimelig og fornuftig progresjon i straffegjennomføringen.

Som utgangspunkt bør innsatte ikke overføres til fengsel med lavere sikkerhetsnivå når han har mer enn 5 år igjen til utholdt 2/3 straffetid. Denne bestemmelse kan imidlertid fravikes ut fra en konkret vurdering av hans evne til å kunne nyttiggjøre seg og tilpasse seg et opphold i fengsel med lavere sikkerhetsnivå. Det skal særlig legges vekt på behovet for rehabiliteringstiltak, opplæring, programvirksomhet mv. særlig for unge innsatte. Innsattes fysiske og psykiske helsetilstand er også momenter som kan tas i betraktning.

15.3 Overføring til overgangsbolig

Bestemmelsene i dette punkt omfatter ikke varetektsinnsatte, jf. straffegjennomføringsloven § 52.

Straffegjennomføring i overgangsbolig kan innvilges etter at en del av straffen er gjennomført i fengsel med høyt eller lavere sikkerhetsnivå. Overføring direkte fra fengsel med høyt sikkerhetsnivå til overgangsbolig kan finne sted hvis vilkårene for overføring til fengsel med lavere sikkerhetsnivå er oppfylt. Innsatte med dommer over 2 år må likevel ha oppnådd ordinær permisjonstid, jf. forskriften til straffegjennomføringsloven § 3-30 femte ledd, og også ha gjennomført noen permisjoner uten svikt, før eventuell overføring kan innvilges.

Tilsvarende må domfelte som har fått samtykke til direkte innsettelse i fengsel med lavere sikkerhetsnivå, jf. straffegjennomføringsloven § 11 fjerde ledd med tilhørende retningslinjer, ha oppnådd ordinær permisjonstid og ha gjennomført noen permisjoner uten svikt før overføring til overgangsbolig kan finne sted.

Opphold i overgangsbolig kan vedtas når innsatte har et særlig behov for bo- eller sosial trening, planlegging av løslatelse, nettverksarbeid mv. som ikke kan tilbys gjennom straffegjennomføring i fengsel med høyt eller lavere sikkerhetsnivå.

Opphold i overgangsbolig skal som hovedregel innvilges for den gjenstående del av straffetiden. Opphold bør normalt ikke vare lenger enn ett år. Lengre opphold kan likevel godtas, for eksempel hvor unge innsatte har et særlig behov for tiltak som kan tilbys gjennom straffegjennomføring i overgangsbolig. Eventuell dispensasjon innvilges av overordnet nivå. Vedtak om avslag på søknad om dispensasjon treffes av leder av fengsel, eventuelt direktør på regionalt nivå, dersom det er direktør på regionalt nivå som ellers har avgjørelsesmyndighet i saken, jf. straffegjennomføringsloven § 6 med tilhørende retningslinjer.

15.4 Praktiske spørsmål ved overføring mellom gjennomføringsformer

Det fengsel som mottar innsatte til fortsatt straffegjennomføring skal gis nødvendig informasjon om vedkommende og en oppgave over det han bringer med seg (klær, effekter mv.).

Transportøren bringer innsattes eiendeler med til det fengsel hvor han skal mottas. Innsattes dagpenger overføres konto i vedkommende fengsel.

Sakens dokumenter sendes med.

15.5 Overføring av domfelte for straffegjennomføring i utlandet

Det vises til lov av 15. november 1963 om fullbyrding av nordiske dommer på straff mv. med tilhørende forskrifter og lov av 20. juli 1991 nr 67 om overføring av domfelte.

15.6 Transport av domfelte mellom ulike gjennomføringsformer

Slik transport utføres av tilsatte i fengselet. Det vises for øvrig til politiinstruksen kapittel 11-1 angående adgangen til å anmode politiet om bistand når sikkerhetsmessige hensyn tilsier det.